

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Gfv.VII.30.066/2016/7.

A tanács tagjai:. Török Judit a tanács elnöke
 . Csőke Andrea előadó bíró
 . Farkas Attila bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Adóigazgatósága

Az I. rendű alperes:

A II. rendű alperes:

Az I-II. rendű alperesek jogi képviselője: Dr. Dombi Sándor ügyvéd

A III. rendű alperes:

A per tárgya: vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása és egyéb

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az I-II. rendű alperes

Az elsőfokú bíróság neve és az eljárás száma:

Nyíregyházi Törvényszék, 2.G.15-14-040003

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős ítélet száma:

Debreceni Ítéltábla, Gf.IV.30.319/2015/10.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. és II. rendű alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül 100.000 (százezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak felhívásra 1.134.000 (egymillió-százharmincnégyezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- 1 Az I. és II. r. alperesek tulajdonában állt alapításától kezdve a **R. Szolgáltató Kft.** (a továbbiakban: Kft.), melynek ügyvezetői is voltak. A Kft. jegyzett tőkéje 3.000.000 Ft volt.
A Kft. már 2008-ban fizetéseképtelenné vált, ellene végrehajtási eljárások indultak. A II. r. alperes 2009. július 16-án kérelmet terjesztett elő az adóhatósághoz a Kft. adótartozásának részletekben történő megfizetése engedélyezése iránt. Az adóhatóság azonban a kérelmet elutasította, s határozatában rögzítette, hogy a társaság tartozása a határozat meghozatalának napjáig 4.460.059 Ft-ra emelkedett.
- 2 Az I. és II. r. alperesek 2010. február 24-én az üzletrészeiket átruházták a III. r. alperesre, s lemondtak ügyvezetői tisztségükről is. A III. r. alperes vált a Kft. egyedüli tulajdonosává és ügyvezetőjévé. A Kft.-t nem működtette, a 2009-2011. mérlegeket nem helyezte letétbe, az I.-II. r. alperesektől átvett iratokat elvesztette.
- 3 A Nyíregyházi Törvényszék Cégbírósága a 2012. február 6-án jogerőre emelkedett végzésével eltiltotta a Kft.-t a további működéstől, a céget megszűntnek nyilvánította és kezdeményezte a felszámolását.
- 4 A Kft.-vel szemben 2012. július 11-i kezdő időponttal megindult felszámolásban a felperes hitelezői igénybejelentést tett a 2008-2009 évi adóhiányokra hivatkozással 11.349.106 Ft összegben. A felszámolási eljárást a bíróság 2014. március 5-én jogerősen befejezte és a Kft.-t megszüntette oly módon, hogy a hitelezői igények kielégítésére nem került sor.

A felperes keresete, az alperesek érdemi ellenkérelme

- 5 A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság az alpereseket egyetemlegesen kötelezze a felszámolási eljárásban meg nem térült 11.399.106 Ft összegű követelése megfizetésére. Az I-II. r. alpereseket az üzletrészeik átruházására tekintettel a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 63/A. §-a alapján kérte marasztalni. A III. r. alperes elleni keresetét a Cstv. 33/A. §-ára alapította, s kérte annak megállapítását, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben az ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal a felperes követelésének teljes mértékű kielégítését megghiúsította.
- 6 Az I-II. r. alperesek kérték a velük szemben előterjesztett kereset elutasítását. Előadták, hogy az üzletrész értékesítésekor a Kft.-nek már semmilyen vagyona nem volt, ezért az értékesítés a hitelezők helyzetében semmilyen változást nem eredményezett, ők

tehát az üzletrészek értékesítése következtében hátrányosabb helyzetbe nem kerültek. Az üzletrészeik értékesítésekor jóhiszeműen jártak el, mivel bíztak abban, hogy a III. r. alperes a társaságot továbbműködteti, a befolyó bevételekből pedig lehetősége lesz a fennálló tartozások kiegyenlítésére.

7 A III. r. alperes kérte a kereset elutasítását.

Az elsőfokú- és másodfokú bíróság ítélete

8 Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét mindhárom alperes tekintetében megalapozottnak találta. Az I-II. r. alperesek tekintetében megállapította, hogy rosszhiszeműen ruházták át az üzletrészüket a III. r. alperesre, ezáltal a felperes 11.399.106 Ft összegű követelésének a kielégítését megghiúsították. Kötelezte az alpereseket egyetemlegesen, hogy fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül 11.349.106 Ft-ot.

9 Az I-II. r. alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító részét nem érintette, mellőzte az I-II. r. alperessel szembeni megállapításra vonatkozó rendelkezéseket, az eljárási illeték összegét leszállította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyta.

10 Elsőként megállapította, hogy a felperes a végső kereseti kérelmében 11.399.106 Ft-ban jelölte meg a marasztalás összegét (41. sorszámú beadvány), az elsőfokú bíróság azonban csak 11.349.106 Ft megfizetésére kötelezte az alpereseket, ezért a különbözet tekintetében a kereset elutasításra került. Megállapította azt is, hogy a felperes az I-II. r. és a III. r. alperessel szemben más-más jogcímenen érvényesítette az igényét, ezért az I-II. r. alperesek által benyújtott fellebbezés - miután a III. r. alperes nem nyújtott be fellebbezést - rá nem hatott ki, az ítélet vele szemben jogerőre emelkedett.

11 A másodfokú bíróság kifejtette, hogy a Cstv. 63/A. §-án alapuló, a tag korlátlan felelősségének megállapítására irányuló keresetet a felelősség átfordulását megalapozó magatartás tanúsításának időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezések szerint kell elbírálni. Ennek alapján az üzletrészt átruházó volt tag felelősségének megállapítására - az átruházáskor hatályos szabályok szerint - akkor van lehetőség, ha

- az adós ellen megindított felszámolási eljárást cégbíróági megszüntetési eljárás előzte meg,
- a felszámolási eljárás kezdő időpontjában az adósnak a saját tőkéje 50 %-át meghaladó tartozása állt fenn,
- a volt tag az üzletrész átruházásakor többségi befolyással rendelkezett,
- az üzletrész átruházására a felszámolási eljárás megindítását megelőző 3 éven belül került sor.

- 12 A fenti feltételek fennállását a felperes bizonyította. Az I-II. r. alperes csak akkor mentesülhetett volna a felelősség megállapítása alól, ha bizonyítja, hogy
- az üzletrész átruházás időpontjában a Kft. fizetőképes volt,
 - a vagyonvesztés csak ezt követően következett be, illetve
 - a Kft. ugyan nem volt fizetőképes, de ők az üzletrész átruházás során jóhiszeműen jártak el.
- 13 A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére állt bizonyítékok okszerű értékelése és mérlegelése alapján állapította meg, hogy az alperesek a mentesülésükhöz szükséges feltételeket nem bizonyították.
- A Kft. nem volt fizetőképes, az üzletrész értékesítésekor már vagyonnal nem rendelkezett, tehát a vagyonvesztés nem ezt követően következett be. Hangsúlyozta, hogy az alkalmazandó Cstv. 63/A. § még a vagyonvesztés későbbi bekövetkezésének, nem pedig a tartozás későbbi felhalmozódásának a bizonyítását határozta meg a mentesülés feltételeként. Erre tekintettel helyesnek találta az elsőfokú bíróság megállapítását, mely szerint az I-II. r. alperesekkel szemben előterjesztett kereset elbírálása szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy a felperesnek a felszámolási eljárásban meg nem térült követelése mikor és milyen jogcímen keletkezett, a tartozás kinek felróható okból halmozódott fel.
- A vagyonvesztés későbbi bekövetkezését, mint a felelősség alóli mentesülésüket eredményező releváns körülmény fennállását azonban az I-II. r. alperesek nem is állították.
- 14 Helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az I-II. r. alperesek jóhiszeműségét az üzletrészeik átruházása kapcsán nem lehetett megállapítani. Alaptalannak találta az alperesek azon hivatkozását, hogy mivel a Kft.-nek már nem volt semmilyen vagyona, a hitelezők helyzetében nem okozott változást az üzletrész értékesítése, ezért kizárt rosszhiszeműségük megállapítása is. A vagyoni hányad rosszhiszemű átruházása miatti felelősség megállapítására vonatkozó szabályokkal ugyanis a jogalkotó azt kívánta elérni, hogy a felszámolás alá került gazdasági társaság hitelezőinek ki nem elégített követeléseikért a társaság aktuális tagjai mellett azok a volt tagok is helytállni legyenek kötelesek, akik a társaságban meglévő részesedésüket éppen a tagi felelősségre vonásuk elkerülése érdekében ruházták át. Ennek tükrében az, hogy a Kft. már vagyontalan volt, éppen az átruházók rosszhiszeműségét támasztja alá. Ilyen esetben a hitelezői érdekek sérelme nem abban nyilvánul meg, hogy az ügyletkötés eredményeként csökken az adós gazdasági társaság vagyona, hanem abban, hogy annak következtében a hitelezők számára hátrányosan megváltozik a ki nem elégített hitelezői követelésekért felelőssé tehető személyek (tagok) köre.
- 15 A III. r. alperesnek az üzletrész átruházás utáni magatartása azt támasztotta alá, hogy az I-II. r. alperesek vagy már eleve azzal a

céllal ruházták át az üzletrészeiket, hogy mentesüljenek a tagi felelősségre vonásuk alól, vagy a vevő kiválasztásánál nem kellő körültekintéssel, hanyagul jártak el, amely körülmények megalapozzák a rosszhiszeműségüket.

- 16 A felperes a 11.349.106 Ft összegű, a felszámolási eljárásban is érvényesített követelésének fennállását megfelelően igazolja.

Felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

- 17 Az I-II. r. alperesek felülvizsgálati kérelmükben - tartalma alapján - kérték a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereset elutasítását. Állították, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 121. § (1) bekezdését és a Cstv. 63/A. §-át.

- 18 A felülvizsgálati kérelmet elsődlegesen azzal indokolták, hogy az alpereseknek nem volt ismeretük azokról a követelésekről, amelyek azt követően keletkeztek, hogy az üzletrészüket értékesítették. A fellebbezési eljárásban beszerzett iratokból kitűnően a 2010. február 24-én fennálló 4.615.379 Ft összegű követelésből 3.019.983 Ft nem került érvényesítésre.

A felperes is elismerte, hogy a perbeli követelése az adóhatóság felszámolási eljárás során bejelentett végleges hitelezői követelésével megegyező összeg. A keresetlevélben kellett volna határozottan megjelölnie, hogyan keletkezett a követelése. Nem volt elegendő az adóhatósági határozat becsatolása, ezért a jogerős ítélet sérti a Pp.121. § (1) bekezdését.

Azért lényeges, hogy a felperes milyen követelést érvényesített, mert a felszámolási eljárásban érvényesülő jogvesztő határidő miatt az alperesekkel szemben a Kft. felszámolási eljárásában be nem jelentett igény nem érvényesíthető.

A felperes végleges hitelezői igénye a 2010. február 24. napi folyószámla tartozás 3.019.983 Ft-tal csökkentett összegéből és az adóhatósági határozattal megállapított összegből tevődik össze. A felperes azonban szövegesen nem ezt érvényesítette a keresetében.

Módosított keresetében a felperes

- a 2010.02.24. napján fennálló 4.615.379 Ft tartozást
- 613.096 Ft a) kategóriás és 49.693 Ft f) kategóriás követelést, valamint
- a 2008-2009 évekre adóhatósági határozattal megállapított kötelezettségből 6.120.938 Ft követelést érvényesített.

- 19 Álláspontjuk szerint a vagyonesztés fogalmkörébe már 2010. február 24-én is beletartozott a tartozás későbbi felhalmozódása, amit a jogalkotó a jogszabály következő módosítása alkalmával pontosított és egyértelműsített. Ezért a jogerős ítélet a Cstv. 63/A. §-ába ütközik.

Érvelésük szerint a felelősségi kör értelmezése - amelyet a jogalkotó a módosítás során is kifejezett - egybeesik a Ptk. általános felelősségi elveivel és a Ptk. céljának az 1. §-ban

kifejtett rendelkezéseivel. Vagyonvesztés csak az üzletrész eladása után következett be, az üzletrészüket értékesítésekor a cég tartozása 4.615.379 Ft volt. Az üzletrészüket átruházásakor a Kft.-nek nem volt vagyona, és esetleges vagyonelvonás sem merült fel a perben. Az alpereseket társaságban maradásuk esetén semmilyen tagi helytállási kötelezettség nem terhelte volna, így az üzletrész eladásakor még nem létező, vagy nem ismert tartozások tekintetében a tagi felelősségre vonás elkerülésének célja értelmezhetetlen.

- 20 Az alperesek tulajdonlása idején a Kft. eleget tett az éves beszámolók letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, a Kft. tényleges vagyoni helyzete ismert volt.
- 21 Hangsúlyozták, nem indokolja semmi, hogy a jogalkotó a társaságtól megvált tagok felelősségét a bent maradt tagok felelősségénél szélesebb körben, illetve szigorúbban határozza meg, vagy olyan tagokra is kiterjessze, akik a cégben való bennmaradásuk esetén nem lennének felelősségre vonhatók. Az alperesek nem menekültek el tagként az őket terhelő felelősség elől, mert velük szemben igény nem lett volna érvényesíthető akkor sem, ha a társaságban maradnak, ezért az alperesek nem lehettek rosszhiszeműek az üzletrész értékesítésekor.
- 22 A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását. Hangsúlyozta, hogy a Cstv. 63/A. §-ban rögzített objektív felelősség nem követeli meg az alperesek vétkes magatartását. Az alperesek felelősség alóli mentesüléséhez nem elegendő annak igazolása, hogy a hitelező abban az esetben sem nyert volna kielégítést, amennyiben az alperesek maradnak a társaság tagjai. Az alpereseknek kellett volna a felelősség alól kimenteni magukat, amely nem volt eredményes.

A Kúria döntése és jogi indokai

- 23 A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése szerint, és azt a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.
- 24 A Kúria egyetért a másodfokú bírósággal abban, hogy az I-II. r. alperes felelősségének megállapításánál az üzletrészek átruházásának időpontjában hatályos Cstv. 63/A. § szabályait kell alkalmazni.
- 25 A Cstv. 2010. február 24-én hatályos 63/A. §-ának értelmezése körében helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, az eljárásban azt kellett vizsgálni, hogy megelőzte-e a felszámolási eljárást a megszüntetési eljárás, a saját tőke 50 %-át meghaladó tartozást halmozott-e fel az adós, a felszámolási eljárás megindítását megelőző három éven belül történt-e a tulajdonátruházás és többségi befolyással rendelkező tag volt-e az átruházó. Amennyiben ugyanis ezek a feltételek fennállnak, a törvény - ahogy helyesen állapította meg a másodfokú bíróság - az

átruházó korlátlan felelősségét állapítja meg. A felülvizsgálati kérelemben az alperesek nem tették vitássá, hogy az adós cég felszámolási eljárását megszüntetési eljárás előzte meg. Így megalapozottan nem vitatható, hogy az alperesek felelőssége megállapításához a törvényben előírt feltételek fennálltak.

- 26 A Kúria álláspontja szerint azonban a kimentésre csak két lehetőség van: a) ha a tag bizonyítja, hogy fizetőképese volt az adós az átruházáskor, és a vagyonszerzés csak ezt követően következett be; b) nem volt fizetőképese az adós az átruházáskor, de a tag (részvényes) jóhiszemű volt.

Ebből következően annak a kérdésnek, hogy mikor következett be a vagyonszerzés, csak akkor lenne jelentősége, ha az átruházás időpontjában fizetőképese lett volna a Kft. Jelen perben azonban kétséget kizáróan megállapítható, hogy a Kft. fizetéseképtelen helyzetben volt az átruházás időpontjában, tehát a vagyonszerzés (illetve az alperesek által részletezett tartozások keletkezése) időpontja lényegtelen.

- 27 Ebből következően a jogvitában az alperesek kizárólag azzal menthették volna ki magukat, ha be tudják bizonyítani, hogy az átruházásra jóhiszeműen került sor. E körben a Kúria egyetért a jogerős ítéletben kifejtett azon állásponttal, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem lehetett megállapítani az I-II. r. alperesek jóhiszeműségét az üzletrészeik átruházása kapcsán. Ezt támasztják alá a felek személyes előadásai az üzletrész átruházás indoka és a szerződéskötés idején történtek, valamint a vevő kiválasztása tekintetében. Helytállóan fejtette ki a másodfokú bíróság, hogy az alperesek vagy már eleve azzal a céllal ruházták át az üzletrészeiket, hogy mentesüljenek a tagi felelősségre vonásuk alól, vagy pedig a vevő kiválasztásánál nem jártak el kellő körültekintéssel, ezért jóhiszeműségük nem állapítható meg.

- 28 Az alpereseknek a felperes követelése összegével kapcsolatos felvetése kapcsán a Kúria hangsúlyozza, hogy bár az adóhatósági határozat később született, mint az átruházás megtörtént, a határozat annak az időszaknak a vizsgálata eredményét tartalmazza, amikor még az üzletrész az I-II. r. alperes tulajdonában volt. A felperes a felszámolási eljárásban bizonyíthatóan érvényesítette az igényét abban az összegben, amelyet a bíróság a perben a jogerős ítéletben megítélt, ezért e tekintetben is alaptalan a felülvizsgálati kérelem.

- 29 A kifejtett indokokra tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- 30 Az alperesek felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni a felperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely a jogi képviseletével

felmerült jogtanácsosi munkadíjból áll. A munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a)-b) pontja, (5)-(6) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel az elvégzett munkára is.

- 31 Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 59. § (1) bekezdése és 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 15. §-a alapján az alperesek kötelesek megfizetni az illetékfeljegyzési joguk folytán feljegyzett, az Itv. 50. § (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati eljárási illetéket.
- 32 A Kúria az ítéletét tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2016. szeptember 15.

Dr. Török Judit s.k. a tanács elnöke,	Dr. Csőke Andrea s.k előadó
bíró,	bíró
Dr.	Farkas Attila s.k.
bíró	

A kiadmány hitelélül: